

2.21 **felszólítja** az európai területi önkormányzatokat, hogy a nemek egyenlőségének politikáját tegyék decentralizációs együttműködési programjaik teljes értékű alkotórészévé, például olyan projekteken keresztül, melyek középpontjában a nők oktatáshoz vagy a kereskedelmi tevékenységek mikro-finanszírozásához való hozzáférése áll;

2.22 **tudomásul veszi** az Európai Bizottság által 2005. május 31-én előterjesztett „A Mindenki Számára Biztosítandó Esélyegyenlőség Európai Éve (2007) – Az Igazságos Társadalom irányában” című határozati javaslatot, melyről az RB különálló véleményt bocsát majd ki.

Mindazonáltal ahhoz, hogy a 2007-es esztendő új lökést adhasson a megkülönböztetésmentesség, és azon belül is a nemek szerinti diszkrimináció elleni európai jogszabályok konkrét végrehajtásának, a Régiók Bizottsága felhívja a többi európai intézményt, hogy vegyék igénybe az RB-t mint az európai területi önkormányzatok összekötőjét mind az információ, mind az intézkedések terén.

2.23 **emlékeztet** a 2007–2013-as időszak pénzügyi tervében szereplő területi kohézió feltétlen szükségességére, továbbá kiemeli annak fontosságát, hogy a strukturális alapok továbbra is támogassák a nők helyi kezdeményezéseit, különösen az EU legelmaradottabb régióiban.

Brüsszel, 2005. október 13.

A Régiók Bizottsága
elnöke
Peter STRAUB

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „Javaslat a Horvátországgal létrehozott európai partnerségben szereplő elvekről, prioritásokról és feltételekről szóló tanácsi határozatra”

(2006/C 81/11)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

TEKINTETTEL a Horvátországgal létrehozott európai partnerségben szereplő elvekről, prioritásokról és feltételekről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2004) 275 final);

TEKINTETTEL az Európai Bizottság 2004. november 17-i határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének (1) bekezdése alapján kikéri a Régiók Bizottságának véleményét,

TEKINTETTEL Elnökségének 2004. június 15-i határozatára, melyben megbízza a „Külkapcsolatok” szakbizottságot vélemény kidolgozásával a következő témában: „Az Európai Bizottság stratégiai dokumentuma a bővítési folyamat eredményeiről”;

TEKINTETTEL a 2003. júniusi theszaloníki, illetve a 2004. decemberi brüsszeli Európai Tanács elnökségének következtetéseire;

TEKINTETTEL a Horvátországgal létrehozott európai partnerségben szereplő elvekről, prioritásokról és feltételekről szóló 2004. szeptember 13-i tanácsi határozatra;

TEKINTETTEL az Európai Parlament jelentésére Horvátország csatlakozási kérelméről az Európai Unióhoz (A5-0206/2004);

TEKINTETTEL az Európai Bizottság 2003-as jelentésére a stabilizációról és a társulásról;

TEKINTETTEL az Európai Bizottság 2004. áprilisi közleményére: Vélemény Horvátország európai uniós tagsági kérelméről (COM (2004) 257 final);

TEKINTETTEL a Tanács határozatára a társulási és stabilizációs megállapodás megkötéséről az Európai Közösségek és tagállamaik, illetve a Horvát Köztársaság között;

TEKINTETTEL a Tanácsnak a Horvátországgal való csatlakozási tárgyalások megkezdéséről szóló 2005. október 3-i döntésére;

TEKINTETTEL az EU/Horvátország parlamenti vegyes bizottság által 2005. október 5-én elfogadott nyilatkozatokra és ajánlásokra;

TEKINTETTEL a „Külkapcsolatok” szakbizottság által 2005. június 30-án elfogadott véleménytervezetre (CdR 499/2004 rev. 2.; előadó: Isidoro Gottardo, Friuli-Venezia Giulia regionális tanácsának tagja, IT/EPP);

MIVEL Horvátország Európai Unióhoz való csatlakozásának perspektívája értéket képvisel az Európai Unió számára, mivel növeli a Balkán stabilitását és erősíti demokráciáját, példaként szolgál a régió többi országa számára;

MIVEL a demokratikus alapelvek, a jogállamiság, az emberi jogok, a kisebbségek jogai és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása elengedhetetlen, ha egy ország élvezni akarja a Közösség támogatását intézményeinek erősítéséhez és az Európai Unióhoz való csatlakozás előkészítéséhez,

a 2005. október 12–13-án tartott 61. plenáris ülésén (az október 13-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

A Régiók Bizottsága észrevételei és ajánlásai

A Régiók Bizottsága:

1. A Horvátországgal létrehozott európai partnerségben szereplő elvek, prioritások és feltételek

1.1 **üdvözli** az európai partnerség theszaloníki menetrenden alapuló elindítását a Nyugat-Balkán számára, valamint az Európai Bizottság által Horvátország számára kiemelt prioritásokat; és azt **várja**, hogy a rövid távú prioritásokat és különösen az olyan politikai prioritásokat illetően, mint például a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok vagy a kisebbségek védelme, bevonják a kitűzött időszak végén elvégzendő értékelésbe;

1.2 **hangsúlyozza**, hogy az igazgatási kapacitások kiépítésére és az igazgatási személyzet képzésére feltétlenül szükség van Horvátországban, hogy az ország megfelelhessen a csatlakozási kötelezettségekből eredő prioritásoknak és felvállalhassa a korrupció ellen szükséges küzdelmet;

1.3 ezzel összefüggésben **úgy tekinti**, hogy az EU tagállamainak regionális és helyi intézményeivel való együttműködés az egyik olyan eszköz, amely felhasználható a közigazgatás munkájának javítására; **felszólítja** ezért a Stabilizációs és Társulási Tanácsot, hogy használja ki azt is, hogy e területen széles körű szakértelemmel rendelkezik;

1.4 **üdvözli** a horvát társadalom szerves részét alkotó nemzeti kisebbségeknek nyújtott alkotmányos garanciákat és azok szükséges képviselőit az országos, regionális és a helyi kormányzatban, valamint a roma kisebbség védelmére tett erőfeszítéseket; ugyancsak **üdvözli** a kisebbségek és a központi kormányzat képviselőiből álló minisztériumközi vegyes bizottságok létrehozását;

1.5 **hangsúlyozza**, hogy ahol benntülött vagy egyéb, nyelvi kisebbséghez tartozó, nem horvát közösségek élnek, a helyi közigazgatási szerveknél mindenütt biztosítani kell a kétnyelvűséget; **hangsúlyozza** ezért, hogy a régiók, városok és

egyéb helységek területéről szóló törvényt összhangba kell hozni a nemzeti kisebbségek jogairól szóló alkotmányos jogszabályokkal, valamint a nemzeti kisebbségek nyelvéről szóló törvényekkel, hogy azokban a régiókban, városokban és egyéb helységekben, amelyek jogszabályaikban a horvátot és a kisebbségi nyelvet is hivatalos nyelvként jelölik meg, hatékonyan használni lehessen a két nyelvet;

1.6 **felhív** a központi és helyi hatóságok közötti koordináció és együttműködés nyilvános kiértékelésére a menekültek visszatérését, a házak újjáépítését és újbóli birtokba vételét, az elvesztett bérleti és/vagy birtokbavételei jogokért kárpótlást nyújtó jogszabályok végrehajtását és a foglalkoztatás területén a nemzeti vagy etnikai csoporthoz való tartozás alapján történő megkülönböztetés elleni harcot illetően – mindez alapvető a visszatérők újbóli társadalmi és gazdasági integrációjához, amit regionális programokra kell alapozni és a helyi fejlesztés szerves részének kell tekinteni;

1.7 **megjegyzi**, hogy a horvátországi nemzeti kisebbségek azt követelik, hogy a választási törvény ismerje el az ország kisebbségeinek az alkotmányban és a nemzeti kisebbségekről szóló alkotmányos jogszabályokban foglaltak szerinti kettős – politikai és etnikai – szavazati jogát;

1.8 **hangsúlyozza**, hogy a közszolgálati rádiókban és televíziókban megfelelően meg kell jelennie a horvátországi etnikai pluralizmusnak.

2. A Stabilizációs és Társulási Megállapodás (SAA) hatálybalépése

2.1 **üdvözli** a Horvát Köztársasággal kötött, az előcsatlakozási időszak során az EU és Horvátország közötti kapcsolatokat jogi keretét képező Stabilizációs és Társulási Megállapodás 2005. február 1-jei hatálybalépését, és **reméli**, hogy az SAA valóban előrevizsi majd az integrációs folyamatot, miközben széles körű partnerséget kínálva és a végrehajtásba a horvátországi regionális és helyi önkormányzatokat is bevonva erősíti a felek közti kapcsolatokat;

2.2 **rámutat**, hogy az SAA mindenekelőtt stabilizációs és társulási parlamenti bizottság felállítását írja elő, ami a felek közötti politikai párbeszéd kialakulását célozza, hogy „a szolidaritás szoros kapcsolai és új együttműködési formák” jöjjenek létre⁽¹⁾;

2.3 **megemlíti** mindenekelőtt az SAA-ban kifejezett szándékat a felek közötti politikai párbeszéd ösztönzésére „bármely más eszközzel, amely hasznosan járulhatna hozzá a párbeszéd állandósításához, fejlesztéséhez és bővítéséhez”⁽²⁾;

2.4 **sajnálja** ugyanakkor, hogy – a korábbi tagjelölt országok esetétől eltérően – sem az SAA, sem a Stabilizációs és Társulási Tanács, sem a Tanács saját működési szabályzatát illető határozata nem rendelkezik kifejezetten arról, hogy regionális és helyi képviselők részvételével társulási bizottságot kellene létrehozni;

2.5 **felhívja** ezért a Stabilizációs és Társulási Tanácsot, annak érdekében, hogy hasznosan járuljon hozzá a politikai párbeszéd állandósításához, fejlesztéséhez és bővítéséhez⁽³⁾, próbáljon meg létrehozni egy RB–Horvátország konzultatív vegyes bizottságot, amely ösztönözné a politikai párbeszédet, Horvátország és az Európai Unió közeledését, a regionális együttműködést és a jószomszédi kapcsolatok kialakulását, a szubszidiaritás kultúráját és a helyi demokrácia fejlődését.

3. A csatlakozási tárgyalások megnyitása

3.1 **rámutat**, hogy a tárgyalások kölcsönös, végső célja Horvátország teljes jogú európai uniós tagsága;

3.2 **bízik abban**, hogy bármely bevezetett átmeneti intézkedés vagy védzáradék tiszteletben tartja majd az EU érdekeit, különös tekintettel a versenyre és a belső piac működésére;

3.3 **hangsúlyozza** Horvátország természetes alkalmasságát az EU-tagságra és a horvát nép őszinte vágyát az EU-csatlakozásra, és azon tényre, hogy a csatlakozási tárgyalások megkezdésének köszönhetően elkerülhetővé vált, hogy végül ez a vágy letörjön, illetve, hogy a régió politikai stabilizálódásának folyamata lelassuljon;

3.4 **üdvözl**i, hogy megkezdődtek a csatlakozási tárgyalások Horvátországgal azon politikai döntés alapján, amely kellőképpen számításba vette a koppenhágai kritériumoknak és a Tanács által 1997-ben lefektetett stabilitási és társulási kritériumoknak való megfelelést (együttműködés a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszékkel és regionális együttműködés, melyek a Horvátországgal aláírt Stabilitási és Társulási Megállapodás integráns részét képezik); továbbá **hangsúlyozza** azt, hogy a tárgyalások során figyelemmel kell kísérni és tovább kell szilárdítani a kisebbségek jogait, a menekültek visszatérésével kapcsolatos politikát és a megkülönböztetésmentességet a közösségi polgárok ingatlanvásárlása terén, valamint az igazságügyi reformot, és ezekben, amennyiben szükségesnek tűnik, érezhető javulást kell követelni;

⁽¹⁾ Politikai párbeszéd (SAA), II. cím, 7. és 9. cikk, ill. 116. cikk.

⁽²⁾ Politikai párbeszéd (SAA), II. cím, 8. cikk.

⁽³⁾ Politikai párbeszéd (SAA), II. cím, 8. cikk (2) bekezdés.

3.5 **rámutat** arra, hogy a horvát kormánynak meg kell erősítenie a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszékkel (ICTY) való teljes együttműködést a csatlakozási tárgyalások egész időtartama alatt is;

3.6 **úgy ítéli meg**, hogy a tárgyalások megnyitása történelmi lehetőség mind az EU, mind a Balkán számára, és **üdvözl**i a Horvátország Munkacsoport felállítását, amely véleményt mond majd az ICTY-nal való teljes mértékű együttműködésről;

3.7 **üdvözl**i, hogy az Európai Bizottság elfogadta a tárgyalási kereteket, valamint azt a javaslatot, mely szerint a tárgyalási fejezetek száma 35-re emelkedik, és így a nagyobb fejezetek kisebbekre bomlanak, megkönnyítve, meggyorsítva és hatékonyabbá téve ezzel a tárgyalási folyamatot, különösen az agrárpolitika tekintetében; **kéri**, hogy a Bizottság kérje ki véleményét Horvátországnak a csatlakozási folyamatban történő előrehaladásáról készülő éves jelentés kapcsán;

3.8 **felszólítja** az Európai Bizottságot, hogy vonja be a formális monitoringfolyamatba, illetve az *acquis* átvételének elemzésébe, hogy segíthesse a Bizottság munkáját annak értékelésekor, hogy Horvátország mennyire felkészült a tárgyalások egyes fejezeteiben. Mindehhez többletértékkel járulhat hozzá, különös tekintettel a regionális és helyi hatóságokkal kívánt együttműködésre a kohéziós *acquis*-val kapcsolatban (22. fejezet); **kéri**, hogy az Európai Bizottság és a Tanács rendszeresen tájékoztassa e tárgyalási fejezet értékeléséről;

3.9 **hangsúlyozza**, hogy az elkövetkező tárgyalások gyors lefolyása és az *acquis communautaire* átültetése érdekében a horvát intézményeknek ki kell építeniük az adminisztratív és a jogi rendszerek irányítását biztosító kapacitást; ez hatékony és független igazságszolgáltatási rendszert és megfelelően működő közigazgatást kíván, amely az európai normákra épül, és kidolgozza az állami szervek számára a személyzetkiválasztás és -felvétel eljárásait. E célból **javasolja** együttműködési rendszerek és ikerintézményi kapcsolatok kialakítását már a tárgyalások előtti időszakról kezdve, többek közt Horvátország, illetve az EU tagállamainak regionális és helyi önkormányzatai között;

3.10 arra **buzdítja** a horvát hatóságokat, hogy folytassák a korrupcióellenes intézkedések végrehajtását, különös tekintettel a korrupció és szervezett bűnözés elleni hivatal (USKOK) figyelemfelkeltő kampányára;

3.11 regionális együttműködésre **szólít fel** a Balkánon a 2003 júniusában aláírt theszaloníki menetrenddel összhangban, a határokon átnyúló együttműködés – egy, az EU-tagállamok körében már kipróbált gyakorlat – szellemében; elsősorban a Szlovéniával közös tengeri határ és a Pirani-öböl feletti regionális vita gyors rendezésére **hív fel**;

3.12 arra **ösztönzi** a horvátországi megyéket, hogy folytassák aktív, határokon átnyúló együttműködési politikájukat és részvételüket a „Euroregions”-ben, ezáltal is megerősítve európai irányultságukat.

4. Közösségi előcsatlakozási támogatás

4.1 **üdvözl**i a határozatot az előcsatlakozási pénzügyi eszközök (Phare, ISPA, Sapard) Horvátországra való, 2005-től történő kiterjesztéséről és az új előcsatlakozási pénzügyi eszköz 2007-től való bevezetéséről, és **rámutat**, hogy a társfinanszírozási mechanizmus használata mindig szilárd pénzügyi irányítással és költséghatékonyan kell, hogy történjen;

4.2 **hangsúlyozza**, hogy az Európai Bizottságnak – mint a támogatási intézkedések gyakorlati koordinálásáért felelős szervnek – figyelemmel kell kísérnie a közösségi alapok felvételének sebességét, értékelnie kell a Horvátországban eddig elindított programok hatását, különös tekintettel az ikerintézményi együttműködésekre (határrendészet, vám, statisztikai ügynökség, menekültügy), és rendszeres tájékoztatást **kér** ez ügyben;

4.3 **felkéri** az Európai Bizottságot a CARDS szabályozásnak megfelelően és az országgal kapcsolatos, 2002–2006-ra szóló stratégiai dokumentum lejártával, készítsen értékelést az adminisztratív kapacitásépítő intézkedések hatékonyságáról;

4.4 **javasolja**, hogy a jövőben a horvát regionális és helyi önkormányzatok játsszanak aktív szerepet az előcsatlakozási támogatások koordináló mechanizmusaiban, melyeket az Európai Bizottság alakított ki, és hogy vonják be őket a stratégiai tervezésbe és a prioritások meghatározásába a regionális fejlesztés területén; e célból **hangsúlyozza**, hogy sürgősen szükség van az előcsatlakozási alapok felhasználására a helyi és regionális önkormányzatoknál dolgozó adminisztratív alkalmazottak képzésében;

4.5 **rávilágít** a horvátországi NUTS II területek fejlettségi szintje között felfedezhető nagy különbségekre, és **hangsúlyozza**, hogy az európai alapok felhasználásában prioritást kell biztosítani a munkanélküliség csökkentését célzó intézkedéseknek, különösen a legkedvezőtlenebb helyzetben lévő területeken;

4.6 **hangsúlyozza** annak előnyeit, ha a nemzeti regionális fejlesztési politika egyetlen jogi eszközön alapul, amivel elkerülhető az, hogy a különböző intézkedések különböző megközelítéseket alkalmazzanak – ahogyan az eddig történt –, továbbá annak előnyeit, ha a nemzeti regionális fejlesztési terv intézkedéseit több évre tervezik;

4.7 **felszólítja** Horvátországot, hogy 2007-re készüljön fel az új, kohéziós politikai együttműködési cél keretében kidolgo-

zott régióközi és határokon átnyúló projektekben való részvételre;

4.8 **javasolja**, hogy tekintsék ezt alkalomnak arra, hogy a tagjelölt országok határokon átnyúló régióinak képviselői legálább megfigyelőként részt vehessenek a határokon átnyúló együttműködés jövőbeli európai csoportosulásaiban (EGCC);

4.9 **felszólítja** az EU költségvetési hatóságát, hogy biztosítson megfelelő pénzügyi eszközöket a horvát regionális és helyi önkormányzatok általi felhasználásra az EU regionális és helyi önkormányzataival és az RB-vel kialakítandó együttműködési programok és ikerintézményi kapcsolatok létrehozására, hogy tájékoztatni lehessen a nyilvánosságot az EU-csatlakozás előnyeiről.

5. A 2001-es, decentralizációról szóló alkotmányreform végrehajtása

5.1 **rámutat** arra, hogy a szubszidiaritás elvének alkalmazása Horvátországban kulcsszerepet játszik abban, hogy a horvát nép közelebb kerüljön az európai projekthez;

5.2 **üdvözl**i a horvát alkotmány 2001-es, a szubszidiaritással, valamint a regionális és helyi önkormányzatokkal kapcsolatos módosításait;

5.3 **emléttést tesz** az Európai Bizottság által 2003-ban, a Horvátországról szóló stabilizációs és társulási jelentésben – elsősorban a decentralizációs folyamat nehézkességéről – megfogalmazott kritikáról, és **hangsúlyozza** a megyék, városok és községek képességeivel kapcsolatban kifejezett általános pesszimizmust, amely szerint nem lesznek képesek megbirkózni új feladataikkal a pénzügyi és irányítási autonómia hiánya miatt;

5.4 **aggodalmát fejezi ki** a saját bevétel és az adóbeszedési autonómia hiánya miatt, melyek alapvetőek lennének a valódi decentralizációs folyamat megszilárdulásában;

5.5 **felszólít arra**, hogy a regionális és helyi önkormányzatokról szóló törvények, különösen az oktatás és az egészségügy területén, maradjanak hűek a 2001-es alkotmányreform szelleméhez, és ne fékezze a már megkezdett decentralizációs folyamatot; továbbá

5.6 **hangsúlyozza**, hogy új, helyi adminisztratív szervek létrehozásakor ügyelni kell arra, hogy ezek megfeleljenek a helyi önkormányzatokra és a demokráciára vonatkozó uniós alapelveknek.

Brüsszel, 2005. október 13.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB